

4 Návrhy pro systémová opatření, které zazněly v rámci veřejné diskuse o doporučeních OECD

V rámci veřejné diskuse zazněly návrhy na systémová opatření na jednotlivých úrovních hodnocení.

4.1 Návrhy systémových opatření na úrovni hodnocení žáka

Obecně je sdílený názor, že změny v hodnocení žáků i škol musí být stanoveny v návaznosti na cíle vzdělávání. V diskusi nezazněl požadavek na výraznou podporu opatření pro zvýšení srovnatelnosti hodnocení žáků, respektive škol, zejména s odkazem na různorodost ŠVP a jejich vnějších podmínek.

Vyvarovat se kontraproduktivních nesystémových opatření. V diskusi byla zdůrazněna odlišnost pohledu na hodnocení žáků v základním a středním vzdělávání. Důležité pro střední školy je uplatnění absolventů na trhu práce a na vysokých školách – není proto pro ně aktuální jednotná metodika hodnocení. Doporučuje se respektovat v návrzích hodnocení, zejména u změn v maturitní zkoušce, zaměření odborných škol na praxi. Panuje obava z toho, že střední odborná škola se bude zaměřovat na předměty společné části maturitní zkoušky (všeobecné) na úkor odborných předmětů důležitých pro praxi.

Zvyšovat motivaci pro dosahování lepších výsledků. Přejít ze základní na střední školu musí být spojen s hodnocením výsledků, je třeba omezit počet a kapacity středních škol.

Zlepšovat srovnatelnost hodnocení vhodnými prostředky. Ředitelé G i SOŠ požadují, aby znalosti a dovednosti absolventů základních škol byly srovnatelné. Přesto se nedoporučuje výrazně metodicky zasahovat do školního hodnocení žáků s ohledem na autonomii v ŠVP a na požadavky rodičů na obecná kritéria umožňující individuální přístup k hodnocení žáků. Metodický pokyn sjednocující hodnocení podle účastníků veřejné diskuse nepomůže, protože situace žáků a škol je individuální.

Sledovat výsledky žáků. Poměrně často zazněla v diskusi podpora opatření na zavedení státem garantovaného ověřování znalostí a dovedností žáků v tzv. „uzlových bodech“ na závěr jednotlivých období podle RVP ZV (3., 5. a 9. ročník).

Uvážit načasování plošného testování. Testování žáků 9. ročníků má smysl pouze ve vazbě na přijímací řízení na střední školu. Bez této motivace je plošné testování neefektivní a nedoporučuje se.

Uvážit využití výsledků „státních“ maturit a plošného testování. Účastníci diskuse vyjadřovali obavu z nepromyšleného využití výsledků „státních“ maturit nebo jiného plošného testování. Spolu s těmito obavami zazněly návrhy na důkladné zvážení cílů testování a případné omezení medializace výsledků testů i v kontextu se svobodným přístupem k informacím, který média zneužívají ke zveřejnění žebříčků škol a k různým interpretacím výsledků.